

יציאות השבת פרק ראשון שבת

ז.

עין משפט
נר מצוה

לא א מיי פטין מהל
שבת הלכה א סמנ
לפון סה טו שריע אית
סי שמו טעג א ופי שנת
פטין א
לב ב ג מיי פיד מהל
שבת הלכה ד טושיע
איח סי שמה טפין די
לב ד מיי שם הל 1
לד ה 1 מיי שם הלכה 1
טושיע איח סי שמה
טפין י
לד ז ח מיי שם הל ד
טושיע שם טפין אי:

מוסף רש"י

קרפף ברי הורק לתוכו.
מנשות רבים חייב. מנשות,
ואע"ג דלענין אסורי טלטול
שויה רבנן ככרמלית שאסרו
לטלטול דמחו אלא ברי,
מלאווייתא רשות היחיד
גמורה היא, דמחלה היא אלא
שמוסרת דיוקן, ומשם הכי
אסרי רבנן לטלטול (שו"ב)
100. נעץ קנה ברשות
היחיד. מחלה גמורה ממחלה
המלה, ורק. מנשות רבים,
וגח על גבי חייב. דהו
לה המנה כרמי, שאור רש"י
עולה על עיקר, וע"ג דלאורי
הר"ר אינו למעלה מעשרה
(גיטין עט.)

רבינו הגאון

אוק"ב בבקעה דאית לה
מחיצות מרקתני רשות
היחיד. קרן וזית הסמכה
להר"י ואיצטבא שלפני
העמודים ככרמלית נדונין.
כל שאין גבוה מן הקרקע ג'
טפחים כגון לכיני וכיוצא
בה כרה"ד דמי, וכל הגבוה
ג' טפחים ואין בו רחב
ארכבה וזקק ונה על גביו
פטור, חרץ מן הוורק ונה
על פי הכלב או כפי הכבשן
אי בידו של אדם וכיוצא
בין המפורשות בהמוצא
תפלין, משום דחשבתו
משרה להן מקום, ומפורש
בהמוצא תפילין כי האי
ונגזר דכל פחות מ' בארץ
כא"ר חשיב. וא"ר יוחנן
אין כרמלית פחותה מ'
ותופסת ע' י טפחים,
אבל למעלה מ' מקום
פטור הוא, והכי פירושא
בפרק הוורק כי האי דאמר
שמואל לרב יהודה שינא
לא תיהו אמילי דשבתא
למעלה משערה ואוקימנא
בכרמלית. ואקלו בה רבנן
מקולי דה"י דאי איכא
מקום ד' על ד' הוא דהוי
כרמלית ואי לא מקום פטור
הוא, מקולי דה"י נמי דעד
לא הויא כרמלית למעלה מ'
לא הויא כרמלית אלא מקום
פטור. האי דרב גידל דאמר
בית שאין בתוכו עשרה
טפחים וקירוי משלימו
לעשרה, על גגו מותר
לטלטל בכלו, כי כרה"י הוא
חשוב, דאומנין כבי האי
גונא גוד אסוק מצינתא.
בתוכו אין מטלטלין בו אלא
בד' אמות. מ"ט כיון דלא
חזי ליהודא אין המחיצות
מועילות, איכא כמו שאין
שם מחיצות דמו.

לא נצרכה אלא לקרן וזית. לא צעי למימר דלינטריך לגדי רה"ר
משום דלר"א כרה"ר דמי ואפילו אית צבו חיפופי או שמא
מסקפא ליה אי מודה לכו רבי אליעזר אס לאו: אב"ר בין
העמודים. כרה"ר דמי אע"פ שאין צין עמוד לעמוד ט"ו אמות הוי

ר"ה"ר כיון שצד רה"ר צדוקעין זה
וחזן לצין מעודים רחש צשה עשר
אמה": ומה בפניה חייב אומר
ר"ת"ב דאס נח למעלה משלשה רצין
שיהא צפניה ארבעה על ארבעה ומה
שמדובק צפני הלציה חשוב כמזנה
עליה אע"פ שאינו אלא באויר וכן
הא דתנן למטה מ' כורק בארץ
ומוקי לה רבי יוחנן דצדינה שמינה
היינו טעמא נמי דכיון שדבוק צפני
הכותל שהוא רחב ד' על ד' חשוב
כמזנה עליו ורבי"א פי' דאף למעלה
מג' לא צעי שיהא צפני הלציה וכותל
ד' על ד' דכיון שרואה את הקרקע
חשיב כמזנה ע"ג קרקע" וקשה לר"י
לדלעיל (דף ד.) כי פריך אמתנין
דפסטי"ו ידו והא צעיר עקירה והנחה
מע"ג מקום ארבע' לוקי ממנין
במחזיק החפץ צענין זה שרואה את
פני הקרקע: א"ר"מא דעד
הוי ברמלית. פרש"י כגון צקעה
המוקפת גדר והיא יתירה על צית
סאתים ולא הוקף לדירה וקשה לר"י
דהא רשות היחיד היא צין לעולה צין
לרצ אשוי ולא הוי רצין לאתוי מרצ
גידל ועוד דהכי קאמר ואי לא לא
הויא כרמלית והוי יס וצקעה אין
להן מחילות ונראה לר"י דהכי פירושו
אילינא עד דאיכא מחילות י' היינו
אזיר הרואי למחילות עשרה לאסוקי
צקעה מסוככת צפחות מ' על גבי
קונדסין" דלא הוי כרמלית כיון דאין
גובה י"ט והוי מקום פטור ומותר
לטלטל ככולו והאמר רב גידל כו':
ואס

עשרה מאי ותופסת עד עשרה אילימא דאי איכא מחיצה עשרה הוא דהוי
כרמלית ואי לא לא הוי כרמלית ולא והאמר רב גידל אמר רב חייא בר יוסף
אמר רב בית שאין בתוכו עשרה וקריו משלימו לעשרה על גגו מותר לטלטל
בכולו בתוכו אין מטלטלין בו אלא ד' אמות אלא מאי ותופסת עד ד' הדעד י'
הוא דהויא כרמלית למעלה מ' טפחים לא הוי כרמלית וכי האי דא"ל שמואל
לרב יהודה שינא לא תיהו במולי דשבתא למעלה מ' למאי הלכתא אילימא
דאין רשות היחיד למעלה מ' והאמר רב חסדא י' נעץ קנה ברשות היחיד
וורק ונה על גביו אפילו גובה מאה אמה חייב מפני שרה"י עולה עד לקרקע
אלא

רה"ר גמור ואי למעלה מ' הוא דלא שלטי ציה רבים הוי אורח בעלמא מקום פטור כדתנן למעלה מ' טפחים כורק באויר ופטור: על גג
פטור. כדמוקי לה אבי רבא בגבוה ג' דלא דרסי צה רבים דהוי מקום לעצמה: היומי. דורל"א: י' היג. איגל"מ: אע"ג דלא גבוה ג'.
הוי מקום פטור לעצמו דלא דרסי צה רבים עליה שלא זוקו: אפילו היומי והיג. דדרסי עליה כסגליהון אבל צואה אע"ג דלא גבוה לא דרסי
עלה ורב אשי אמר אפילו צואה: היג אין כרמלית פחותה מ'. רחב ואי לא מקום פטור הוא ומותר לכתחלה להוציא משם לרשות הרבים
ולר"י: וטופסא. בגובה עד י' ולקמיה מפרש לה: אילימא דאי איכא מחיצה י' כו'. כגון צקעה המוקפת גדר והיא יתירה על צית סאתים
ולא הוקפה לדירה: וקירוי משלימו. עובי קירוי: על גגו. דגובה י' הוי רה"י ומותר לטלטל ככולו: אלא בדי. דכיון דלא תופס המחיצה
י' הוי כרמלית. אלמא איפכא שמעינן לה: דעד י' הוי כרמלית. אור של צקעה או של יס או של קרפף יתר על צית סאתים גובה את שמו
עד י' אבל למעלה מ' אין שם כרמלית על אורו צדרי שאינו מסוים כגון פני צדינה או פני כותל או קלט מן האויר למעלה מ' מותר להוציא
לכתחלה משם לרה"י ולרה"ר דאין שם כרמלית עליו כי היכי דאור למעלה מ' צרה"ר לאו רה"ר הוא כדתנן לקמן [ק.] למעלה מ' כורק באויר
גבי כרמלית נמי לאו כרמלית הוא. וצדרי מסוים כגון ראש עמוד וגב צדינה ליכא לאוקמיה דאי אית ציה ארבעה פשיטא דלמעלה מעשרה לא
הוי כרמלית דהא אפילו עמוד צרשות הרבים רשות היחיד הוא ואי דלית ציה ארבעה ולמטה מעשרה מי הוי כרמלית הא קאמר אין כרמלית
פחותה מארבעה ואי דקאי כרמלית וכיון דלית ציה ד' הוי שם כרמלית עליו אס כן מצינו חומר ככרמלית מרשות הרבים דאילו צרשות
הרבים כי האי גונא מקום פטור הוא וצטל ומותר לרשות הרבים ולרשות היחיד ואין אמרינן בצשמעתין [ע"ג] דהאי תופסת עד י' מקולי רשות
הרבים הוא הלכך לא מיתוקמא אלא באויר: אילימא דאין רה"י. שולט בחצר באויר למעלה מ' אלא מקום פטור הוא וצטל אף לגבי
רה"ר: נעץ קנה. סתמיה אין רחב ד': וורק. מרה"ה ונה על גביו: חייב. כמזנה ע"ג קרקע דלא צעי הנחה על גבי מקום ד' צרה"י דמפרש
לקמיה בצשמעתין [מ.] עד לרקיע. כל אור שכנגד רה"י צין אור חצר צין אור עמוד צרה"ה גבוה י' ורחב ד' כנגדו עד לרקיע שם רה"י עליו:
אלא

כגון דאיה לה מחילות. ואשמעינן דאע"ג דהיקפה יתר מצית סאתים
ולא הוקף לדירה שאין ציתו סמוך לה קודם היקף ולענין לטלטל
למטה הויא ככרמלית כדאמרין בעירובין שאין מטלטלין בו אלא בדי
אפ"ה לאורייתא רה"י היא והזרק מרה"ר לתוכה חייב: כדעולה.

כגון דאית לה מחיצות וכי האי דאמר עולא
א"ר יוחנן י' קרפף יותר מבית סאתים שלא
הוקף לדירה ואפילו כור ואפילו כוריים הזורק
לתוכו חייב מ"ט מחיצה היא אלא שמוסרת
דיוקן בשלמא רב אשי לא אמר א' כדעולה
אלא עולא מ"ט לא אמר כשמעתיא אמר לך
אי דאית לה מחיצות בקעה קרי לה קרפף
היא ורב אשי רה"י קתני: והכרמלית אטו
כולהו נמי לאו כרמלית נינהו כי אתא רב
דימי א"ר יוחנן לא נצרכה אלא בלקרן וזית
הסמוכה לרה"ר דאע"ג דוימנין דדחקי ביה
רבים ועיילי לגוה כיון דלא ניהא תשמישתיה
כי כרמלית דמי כי אתא רב דימי א"ר יוחנן
בין העמודין נידון ככרמלית מ"ט אף על גב
דדרסי בה רבים כיון דלא מסתגי להו בהדיא
ככרמלית דמיא אמר ר' זירא אמר רב יהודה
איצטבא שלפני העמודים נידון ככרמלית
למ"ד בין העמודים כ"ש איצטבא למ"ד
איצטבא איצטבא הוא דלא ניהא תשמישתיה
אלא בין העמודים דניהא תשמישתיה לא
לישנא אחרינא אבל בין העמודים דוימנין
דדרסי ליה רבים כרה"ר דמיא אמר רבא בר
שילא אמר רב חסדא לבונה זקופה ברה"ר
הזרק ומה בפניה חייב על גבה פטור אביי
ורבא דאמרי תרווייהו והוא שגבוה שלשה
דלא דרסי לה רבים אבל היזמי והיגי אע"ג
דלא גביהי שלשה וחייא בר רב אמר אפילו
היזמי והיגי אבל צואה לא ורב אשי אמר
אפילו צואה אמר רבא דבי רב שילא כי
אתא רב דימי אמר רבי יוחנן י' אין כרמלית
פחותה מארבעה ואמר רב ששת ותופסת עד

עשרה מאי ותופסת עד עשרה אילימא דאי איכא מחיצה עשרה הוא דהוי
כרמלית ואי לא לא הוי כרמלית ולא והאמר רב גידל אמר רב חייא בר יוסף
אמר רב בית שאין בתוכו עשרה וקריו משלימו לעשרה על גגו מותר לטלטל
בכולו בתוכו אין מטלטלין בו אלא ד' אמות אלא מאי ותופסת עד ד' הדעד י'
הוא דהויא כרמלית למעלה מ' טפחים לא הוי כרמלית וכי האי דא"ל שמואל
לרב יהודה שינא לא תיהו במולי דשבתא למעלה מ' למאי הלכתא אילימא
דאין רשות היחיד למעלה מ' והאמר רב חסדא י' נעץ קנה ברשות היחיד
וורק ונה על גביו אפילו גובה מאה אמה חייב מפני שרה"י עולה עד לקרקע
אלא

רה"ר גמור ואי למעלה מ' הוא דלא שלטי ציה רבים הוי אורח בעלמא מקום פטור כדתנן למעלה מ' טפחים כורק באויר ופטור: על גג
פטור. כדמוקי לה אבי רבא בגבוה ג' דלא דרסי צה רבים דהוי מקום לעצמה: היומי. דורל"א: י' היג. איגל"מ: אע"ג דלא גבוה ג'.
הוי מקום פטור לעצמו דלא דרסי צה רבים עליה שלא זוקו: אפילו היומי והיג. דדרסי עליה כסגליהון אבל צואה אע"ג דלא גבוה לא דרסי
עלה ורב אשי אמר אפילו צואה: היג אין כרמלית פחותה מ'. רחב ואי לא מקום פטור הוא ומותר לכתחלה להוציא משם לרשות הרבים
ולר"י: וטופסא. בגובה עד י' ולקמיה מפרש לה: אילימא דאי איכא מחיצה י' כו'. כגון צקעה המוקפת גדר והיא יתירה על צית סאתים
ולא הוקפה לדירה: וקירוי משלימו. עובי קירוי: על גגו. דגובה י' הוי רה"י ומותר לטלטל ככולו: אלא בדי. דכיון דלא תופס המחיצה
י' הוי כרמלית. אלמא איפכא שמעינן לה: דעד י' הוי כרמלית. אור של צקעה או של יס או של קרפף יתר על צית סאתים גובה את שמו
עד י' אבל למעלה מ' אין שם כרמלית על אורו צדרי שאינו מסוים כגון פני צדינה או פני כותל או קלט מן האויר למעלה מ' מותר להוציא
לכתחלה משם לרה"י ולרה"ר דאין שם כרמלית עליו כי היכי דאור למעלה מ' צרה"ר לאו רה"ר הוא כדתנן לקמן [ק.] למעלה מ' כורק באויר
גבי כרמלית נמי לאו כרמלית הוא. וצדרי מסוים כגון ראש עמוד וגב צדינה ליכא לאוקמיה דאי אית ציה ארבעה פשיטא דלמעלה מעשרה לא
הוי כרמלית דהא אפילו עמוד צרשות הרבים רשות היחיד הוא ואי דלית ציה ארבעה ולמטה מעשרה מי הוי כרמלית הא קאמר אין כרמלית
פחותה מארבעה ואי דקאי כרמלית וכיון דלית ציה ד' הוי שם כרמלית עליו אס כן מצינו חומר ככרמלית מרשות הרבים דאילו צרשות
הרבים כי האי גונא מקום פטור הוא וצטל ומותר לרשות הרבים ולרשות היחיד ואין אמרינן בצשמעתין [ע"ג] דהאי תופסת עד י' מקולי רשות
הרבים הוא הלכך לא מיתוקמא אלא באויר: אילימא דאין רה"י. שולט בחצר באויר למעלה מ' אלא מקום פטור הוא וצטל אף לגבי
רה"ר: נעץ קנה. סתמיה אין רחב ד': וורק. מרה"ה ונה על גביו: חייב. כמזנה ע"ג קרקע דלא צעי הנחה על גבי מקום ד' צרה"י דמפרש
לקמיה בצשמעתין [מ.] עד לרקיע. כל אור שכנגד רה"י צין אור חצר צין אור עמוד צרה"ה גבוה י' ורחב ד' כנגדו עד לרקיע שם רה"י עליו:
אלא

א) עירובין סו. ב) פי קולס
הוא אילן סביב א. פי קולס
ד) ופירוש מ. א. פי קולס
עט. עט. ו) ופירושין ל: 3
ה"ר לטומאה כו. ט) נלקמן
ל: א. ו) דף ק. א. ט) נלקמן
ל: א. שם אור כרמלית עליו
ל: א. רש"י, ט) נלקמן ק'
ע"ה.

הגהות הב"ח

גמ' רב אשי לא אמר
כעולה כדעולה אלא עולה
מ':

גליון הש"ס

גמ' קרפף יותר מבית
סאתים בו הוורק לתוכו
חייב. עי' לקמן פ ע"א
כרמי ד"ה וזה שם חייב
כו' וד' ע"ג כרמי
ד"ה מוקף לכרמלית ופ"י:
שם רה"י קתני. וע"ש
בגהות פ"ו מ"ז שפ"ו
צית גגלל רה"י שנת
וטס מ"י אפסותיה רה"י
לנתל ופ"י: שם בתוכו
אין מטלטלין וכו'. עי'
עירובין פ"ו ע"א תוס' ד"ה
מחילות: תוס' ד"ה אבל
בין העמודים בו רחב מ'
אמה. עי' עירובין ו ע"ג
תוס' ד"ה וכו' תימא:

לענין רש"י

דורבא"י ירושמי"א.
החיים.
איגל"מ: י' איגל"מ: י'
סנה דורקני.

מוסף תוספות

א. דאטו אם נעץ קנה
ברשות הרבים ומיעטו
משש עשרה וכי מבטל
זה פקע מינה דין רה"י.
תוס' ה"ל"ש. ב. שאפ"י
שאין רחב הלכנה אלא
שלשה דסתם לבנות ה'
הם, ובה"י בעיני הנחה
על גבי מקום ארבע. הני
מילי למעלה משלשה
אבל למטה משלשה
כארעא מוכיחא דמי, אבל
לבונה שהיא גבוהה יותר
משלש [אמר]. מי
ג. וכן נראה מדברי
רש"י וז"ל. פפ"ה. וימי
מהש"ס. קע"ה.
ד. ד"ה. ט. תוס' ה"ל"ש.
ה. הני את. תוס' ה"ל"ש.
ו. וליכא. תוס' ה"ל"ש.
ז. כדתניא חרץ שהוא
עמוק י' ורחב ד' הוי
רה"י ואפילו היא גדולה
הרבה כיון דאית לה
מחיצות לכרעי שהיא ה"ל"ש.
לשבת. תוס' ה"ל"ש.
ח. בלא מחיצות. תוס'
ה"ל"ש. ט. שאין בו אור
הואי למחיצה עשרה.
תוס' ה"ל"ש. י. והשתא
פריך פסיר. תוס' ה"ל"ש.